

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 – 2014

Dokument na schôdzu

A7-0234/2012

16.7.2012

SPRÁVA

o programe zmien: budúcnosť rozvojovej politiky EÚ
(2012/2002(INI))

Výbor pre rozvoj

Spravodajca: Charles Goerens

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	15
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	19

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o programe zmien: budúcnosť rozvojovej politiky EÚ

(2012/2002(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. októbra 2011 s názvom Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmien (COM(2011)0637 – SEC(2011)1172 – SEC(2011)1173),
- so zreteľom na závery Rady na tému Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmien¹,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. októbra 2011 s názvom Budúci prístup k rozpočtovej podpore EÚ pre tretie krajiny (COM(2011)0638),
- so zreteľom na závery na tému Budúci prístup k rozpočtovej podpore EÚ pre tretie krajiny²,
- so zreteľom na závery Rady o súdržnosti politík v záujme rozvoja³,
- so zreteľom na spoločné oznámenie z 12. decembra 2011 s názvom Ľudské práva a demokracia v centre vonkajšej činnosti EÚ – smerom k účinnejšiemu prístupu (COM(2011)0886),
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade, Európskeho parlamentu a Komisie z 20. decembra 2005 o politike rozvoja Európskej únie: Európsky konsenzus⁴,
- so zreteľom na Parížsku deklaráciu o účinnosti pomoci z 2. marca 2005: zodpovednosť, harmonizácia, zosúladenie, riadenie orientované na výsledky a vzájomná zodpovednosť⁵,
- so zreteľom na Akčný program z Akkry zo 4. septembra 2008⁶,
- so zreteľom na Pusanské partnerstvo pre účinnú rozvojovú spoluprácu z 1. decembra 2011⁷,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 28. februára 2007 s názvom Kódex EÚ týkajúci sa

¹ 3166. zasadnutie Rady pre zahraničné veci, Brusel, 14. mája 2012.

² 3166. zasadnutie Rady pre zahraničné veci, Brusel, 14. mája 2012.

³ 3166. zasadnutie Rady pre zahraničné veci, Brusel, 14. mája 2012.

⁴ Ú. v. EÚ C 46, 24.2.2006, s. 1.

⁵ <http://www.oecd.org/dataoecd/11/41/34428351.pdf>

⁶ <http://www.oecd.org/dataoecd/11/41/34428351.pdf>

⁷ Konečné vyhlásenie Štvrtého fóra na vysokej úrovni o účinnosti pomoci, Pusan, Kórejská republika, 29. novembra – 1. decembra 2011.

rozdelenia práce v oblasti rozvojovej politiky (COM(2007)0072),

- so zreteľom na Komisiou predložený návrh smernice Rady o spoločnom systéme dane z finančných transakcií, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2008/7/ES (COM(2011)0594),
 - so zreteľom na záväzky prijaté medzinárodným spoločenstvom, pokiaľ ide o rozvoj a spoluprácu v rámci OSN a ďalších príslušných medzinárodných organizácií, s ktorými vyjadrili súhlas EÚ a členské štáty,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 15. júna 2010 o pokroku pri dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia: hodnotenie v polovici obdobia v rámci prípravy zasadnutia OSN na vysokej úrovni, ktoré sa uskutoční v septembri 2010¹,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 8. júna 2011 o nariadení (ES) č. 1905/2006, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce: získané skúsenosti a výhľad do budúcnosti²,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 15. júla 2011 o zvyšovaní vplyvu rozvojovej politiky EÚ³,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 27. septembra 2011 o politickom rámci EÚ na pomoc rozvojovým krajinám pri riešení výziev v oblasti potravinovej bezpečnosti⁴,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2011 o štvrtom fóre na vysokej úrovni o účinnosti pomoci⁵,
 - so zreteľom na partnerské preskúmanie politik a programov EÚ v oblasti spolupráce v záujme rozvoja, ktoré 24. apríla 2012 zverejnil výbor pre rozvojovú pomoc (DAC) OECD⁶,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2011 o budúcnosti rozpočtovej podpory EÚ pre rozvojové krajiny⁷,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov zo 16. februára 2011⁸,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj (A7-0234/2012),
- A. keďže podľa Lisabonskej zmluvy predstavuje znižovanie chudoby a v konečnom dôsledku aj jej odstraňovanie hlavný cieľ rozvojovej politiky Európskej únie;

¹ Prijaté texty P7_TA(2010)0210.

² Prijaté texty P7_TA(2011)0261.

³ Prijaté texty P7_TA(2011)0320.

⁴ Prijaté texty P7_TA(2011)0410.

⁵ Prijaté texty P7_TA(2011)0460.

⁶ <http://www.oecd.org/dataoecd/61/46/50155818.pdf>

⁷ Prijaté texty P7_TA(2011)0317.

⁸ Dokument CIVEX-V-025 prijatý na 94. plenárnom zasadnutí 15. a 16. februára 2012.

- B. keďže Európsky konsenzus o rozvoji podpísaný Komisiou, Radou a Európskym parlamentom je súčasťou súboru právnych predpisov EÚ; vzhľadom na význam a rozsah pôsobnosti tohto dokumentu, ktorý obsahuje európsky plán v oblasti rozvoja, ako aj na *acquis* a usmernenia, ktoré z neho vyplývajú;
- C. keďže rok 2015 je konečný termín pre dosiahnutie miléniových rozvojových cieľov;
- D. keďže program zmien by mal prinášať odpovede na problémy sveta, ktorý sa od základov zmenil a v ktorom sa rozdiel medzi bohatými a chudobnými vo všetkých krajinách stále prehľbuje, a to najmä v rozvojových krajinách;
- E. keďže globalizácia, ktorá je síce významným zdrojom bohatstva, najmä v krajinách so strednými príjmami, neprispieva k dostatočnému znižovaniu neistoty či chudoby; keďže jasným dôkazom tejto skutočnosti je zvýšenie celkového počtu ľudí trpiacich hladom alebo podvýživou vo svete, a to aj v mnohých krajinách so strednými príjmami;
- F. keďže v oznámení Komisie sa uvádza, že dodržiavanie ľudských práv a dobrá správa sú nevyhnutnými podmienkami rozvoja; keďže to zahŕňa potrebu nájsť vhodné opatrenia a podmienky zodpovedajúce okolnostiam v každej z krajín, pričom forma a úroveň rozvojovej spolupráce sa určuje tak, aby zodpovedala konkrétnej situácii každej partnerskej krajiny vrátane jej schopnosti uskutočňovať reformy;
- G. keďže rozvojová spolupráca pozostáva z podpory ľudského rozvoja a rozvoja ľudskej bytosti vo všetkých jej rozmeroch vrátane kultúrneho rozmeru;
- H. keďže posilnenie súčinnosti a strategické prepojenie humanitárnej a rozvojovej pomoci je nutnou podmienkou vytvorenia odolnosti a začatia procesu trvalo udržateľného rozvoja v nestabilných alebo transformujúcich sa krajinách, ktorých obyvatelia patria medzi najchudobnejších a najzraniteľnejších;
- I. keďže podľa článku 2 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii je jedným z cieľov Únie podpora udržateľného sociálneho trhového hospodárstva a keďže sa tento prístup uplatňuje aj na rozvojovú a susedskú politiku;
- J. keďže v súlade s Lisabonskou zmluvou by malo byť vykonávanie rozvojovej politiky koherentné a keďže opatrenia zamerané na podporu hospodárskeho rastu v rozvojových krajinách by mali v prvom rade prispievať k boju proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, a to najmä prostredníctvom prístupu ku vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti;
- K. keďže je nutné odmietnuť všetky pokusy o rozšírenie vymedzenia oficiálnej rozvojovej pomoci zamerané na to, aby sa zahrnuli prístupy nazvané Celá Únia a Oficiálna rozvojová pomoc plus, ktoré nedávno navrhla Komisia, ako aj iné položky než pomoc, napríklad finančné toky, vojenské výdavky, odpúšťanie dlhov, najmä odpúšťanie vývozných úverových dlhov, a peniaze vynaložené v Európe na študentov a utečencov;
- L. pripomína vôľu Komisie ukončiť poskytovanie rozvojovej pomoci krajinám so strednými príjmami v rámci plánovanej diferenciacie podľa programu zmien;
- M. keďže cieľom programu zmien navrhovaného Komisiou je posilniť vplyv súčasnej

rozvojovej politiky, malo by sa plnenie stratégie Európa 2020 a ďalšie záujmy Európskej únie v oblasti jej vonkajších činností plánovať v súlade s cieľmi jej rozvojovej politiky;

- N. keďže na medzinárodnej úrovni – najmä v rámci skupiny G20 – existuje demokratický deficit rozhodovacích štruktúr, ktoré sú založené na type riadenia, ktorý vylučuje najchudobnejšie rozvojové krajiny;
 - O. so zreteľom na analýzu Komisie o súčasných nedostatkoch rozvojovej politiky (rozdrobovanie a zdvojovanie pomoci, ktoré vyplýva z toho, že rozdelenie práce medzi darcami nie je ani zďaleka optimálne);
 - P. keďže nový program počíta s obmedzeným počtom priorít, čo má viesť k uľahčeniu riešenia nových výziev vrátane vplyvu finančnej krízy, zmeny klímy, energetických problémov či opakujúcich sa potravinových kríz;
1. domnieva sa, že program zmien je inovačný, pretože sa okrem iného sústreďuje na uplatňovanie rozpočtovej podpory, kombinácie dotácií a pôžičiek, ako aj na podporu súkromného sektora; domnieva sa, že používanie týchto mechanizmov by malo vo svojej podstate prispievať k tomu, aby sa občania rozvojových krajín dostali z chudoby a závislosti od pomoci, a k šíreniu a uplatňovaniu zásad dobrej administratívnej a daňovej správy;
 2. víta, že Rada vo svojich záveroch zo 14. mája 2012 zohľadnila základné zásady, o ktoré sa opiera rozvojová spolupráca EÚ, ako aj niektoré postoje vyjadrené Parlamentom v jeho nedávnych uzneseniach o rozvojovej spolupráci;
 3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že medzi inštitucionálnymi aktérmi chýba politický dialóg, čo obzvlášť poškodzuje súdržnosť politík v záujme rozvoja (PCD); vyjadruje v tejto súvislosti poľutovanie nad tým, že Komisia vo svojom oznámení nedokázala priniesť návrhy na zavedenie súdržnosti politík v záujme rozvoja do praxe prepojením rozvojovej pomoci s inými oblasťami politiky EÚ, najmä s obchodnou a poľnohospodárskou politikou a s politikou rybného hospodárstva; v tejto súvislosti sa pripája ku konštatovaniu Rady, že „na zaistenie väčšieho súladu vonkajšej činnosti EÚ a PCD je nevyhnutná úzka spolupráca medzi Európskou službou pre vonkajšiu činnosť a Európskou komisiou“;
 4. konštatuje, že zlučovací mechanizmus v jeho súčasnej podobe je navrhnutý tak, aby spájal verejné granty s pôžičkami finančných inštitúcií a inými mechanizmami s rozdelením rizika, čo v čase finančnej krízy znamená rozpočtové obmedzenie rozvoja; žiada preto Komisiu, aby poskytla jasné informácie o tom, ako tento mechanizmus slúži účelu rozvojovej politiky založenej na kritériách oficiálnej rozvojovej pomoci a ako sa bude vykonávať kontrolná právomoc Parlamentu;
 5. berie na vedomie zámer Komisie podporovať „inkluzívny a udržateľný rast, ktorý bude podporovať ľudský rozvoj“, vyjadruje však poľutovanie nad tým, že dokument neobsahuje žiadnu zmienku o potrebe presadzovať spravodlivejšie rozdelenie; zdôrazňuje, že z hľadiska rozvoja musí mať tento nový nástroj len jediný cieľ, a to znižovanie chudoby a boj proti nerovnostiam; upozorňuje, že ak sa pozornosť bude venovať výhradne hospodárskemu rastu a ak sa bude nadmerne dôverovať účinkom automatického

prerozdeľovania rozvoja v súkromnom sektore, hrozí, že to povedie k nevyváženému a neinkluzívnemu rastu bez skutočného vplyvu na zníženie chudoby; žiada, aby EÚ túto politiku prehodnotila v prospech udržateľných rozvojových politík vrátane spravodlivého obchodu, prerozdeľovania bohatstva a sociálnej spravodlivosti, a to s cieľom zlepšiť životné a pracovné podmienky celého obyvateľstva v mestských aj vidieckych oblastiach;

6. domnieva sa, že z finančného, regulačného, administratívneho a sociálneho hľadiska je zriaďovanie mikropodnikov a MSP v rozvojových krajinách v záujme naštartovania podnikania a rozvoja súkromného sektoru zásadne dôležité pre vytvorenie priaznivého podnikateľského prostredia v rozvojových krajinách; domnieva sa, že EÚ by sa mala zamerať na odstránenie nadmerného regulačného zaťaženia kladeného na MSP a mikropodniky a v tejto súvislosti by mala podporovať a ďalej posilňovať prístup k mikroúverom a mikrofinancovaniu;
7. domnieva sa, že program zmien by mal priniesť skutočnú zmenu politiky tým, že sa zameria na politický prístup založený na právach naplňajúci individuálne a kolektívne práva obyvateľstva v rozvojových krajinách, ako je stanovené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach či v Deklarácii o práve na rozvoj, ako aj v zmluvách o ochrane životného prostredia;
8. domnieva sa, že účinné systémy práv k pôde v rozvojových krajinách sú zásadne dôležité z hľadiska odstraňovania chudoby a vytvorenia spravodlivej a inkluzívnej spoločnosti; domnieva sa, že na tento účel by jedným z cieľov programu zmien malo byť zabezpečenie toho, aby v rozvojových krajinách existovali bezpečné systémy práv k pôde a aby sa primeraným spôsobom monitorovali;
9. opätovne v tejto súvislosti potvrdzuje svoj záväzok presadzovať sociálne začleňovanie, ako aj rozhodnutie vyčleniť najmenej 20 % celkovej pomoci EÚ na základné sociálne služby, ako boli vymedzené OSN v miléniových rozvojových cieľoch;
10. konštatuje, že zhruba 82 % osôb so zdravotným postihnutím v rozvojových krajinách žije pod hranicou chudoby; považuje preto za zásadne dôležité, aby sa v rámci programu zmien vykonával článok 32 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý už EÚ podpísala a v ktorom sa uznáva, že je potrebné, aby sa medzinárodná spolupráca stala prístupnou a zahŕňala osoby so zdravotným postihnutím;
11. vyzýva predstaviteľov národných parlamentov členských štátov EÚ, aby každoročne uskutočňovali štruktúrované schôdze s Európskym parlamentom s cieľom zabezpečiť konzistentnosť v oblasti výdavkov na rozvojovú pomoc a posilniť súdržnosť politík v záujme rozvoja;
12. berie na vedomie, že Komisia kladie boj proti chudobe medzi ústredné témy svojej novej politiky diferenciácie; konštatuje však, že 70 % osôb, ktorých príjem je pod hranicou chudoby, žije v krajinách so stredným príjmom, z ktorých sú mnohé stále krehké a zraniteľné, a to najmä malé ostrovné rozvojové štáty, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že v dôsledku toho nemajú chudobní obyvatelia v týchto krajinách stále prístup ku vzdelaniu a zdravotnej starostlivosti ani úžitok z iných výsledkov domáceho hospodárskeho rastu, za čo sú tieto štáty zodpovedné; vyzýva Komisiu, aby v záujme uplatňovania koncepcie diferenciácie stanovila kritériá zraniteľnosti v spoločných

plánovacích usmerneniach nového nástroja priamej spolupráce a 11. ERF, o ktorých sa v súčasnosti diskutuje, a aby zohľadňovala otázky chudoby, ľudského rozvoja a nerovností v danej krajine, a nie len vnútroštátny HND;

13. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby splnili svoj prísľub presadzovať „prístup založený na ľudských právach“ v celom procese rozvojovej spolupráce;
14. zdôrazňuje zodpovednosť všetkých štátnych a neštátnych aktérov za to, aby sa ich stratégia zameriavala na odstránenie chudoby; zdôrazňuje jednak povinnosť EÚ splniť do roku 2015 svoj cieľ vo výške 0,7 %, jednak nevyhnutnosť boja proti chudobe v rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomikách používaním nástrojov, ktoré majú význam z hľadiska ich vnútornej solidarity; vyjadruje v tejto súvislosti potešenie zo záverov Rady, ktorá Úniu vyzýva, aby naďalej viedla „s rozvinutejšími krajinami politický dialóg o znižovaní chudoby a boji proti nerovnostiam“;
15. zdôrazňuje význam solidarity medzi generáciami; vyzýva v tomto ohľade Komisiu, aby prijala uplatňovanie rodinného hľadiska ako univerzálnu usmerňujúcu zásadu pre dosiahnutie rozvojových cieľov EÚ;
16. žiada ďalší rozvoj jasnej väzby medzi pomocou, obnovou a rozvojom, a to najmä vzhľadom na pokračujúcu krízu v oblasti výživy, a zdôrazňuje potrebu účinnej a trvalej pomoci prostredníctvom kombinácie verejno-súkromných partnerstiev a sociálnej zodpovednosti podnikov; opakuje výzvu Parlamentu a Rady adresovanú Komisii, aby zabezpečila jasnejšiu a sústredenejšiu stratégiu v oblasti výživy, ktorá by riešila problematiku správy potravinovej bezpečnosti a zníženia nestálosti cien potravín do konca roku 2012;
17. domnieva sa, že riešenie problému podvýživy je zásadne dôležité, keďže z hľadiska zdravia stále predstavuje veľkú záťaž rozvojových krajín; na tento účel požaduje osobitné investície do potravín, zdravia a výživy, pričom uznáva, že zlepšenie výživy matiek a detí je kľúčom k odstráneniu chudoby a dosiahnutiu udržateľného rastu;
18. považuje za nevyhnutné, aby krajiny so stredným príjmom vyhradzovali čoraz väčšiu časť svojich príjmov na sociálne účely, a to najmä prostredníctvom rozvoja daňových systémov a iných systémov vnútorného prerozdelenia a sociálnej ochrany, vďaka čomu by Európska únia mohla postupne znižovať svoje rozvojové programy, ktoré stále prebiehajú, v prospech najchudobnejších krajín, a to pri zachovaní úzkeho partnerstva s krajinami so strednými príjmami, najmä v oblastiach v sociálnej politike;
19. schvaľuje koncepciu diferenciacie; vyzýva však Komisiu, aby v prípade krajín so stredným príjmom rokovala o pláne postupného znižovania oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) a aby ich postupne zapájala do svojej trojstrannej spolupráce typu sever-juh-juh; takisto žiada, aby sa toto postupné znižovanie vždy uskutočňovalo tak, aby sa pritom zohľadňovala zásada predvídateľnosti pomoci; okrem toho vyzýva EÚ, aby posúdila možnosti priamej spolupráce s tými regiónmi krajín so strednými príjmami, v ktorých sa sústreďuje chudoba;
20. považuje za vhodné posúdiť potrebu zorganizovať medzinárodnú konferenciu s účasťou krajín skupiny BRICS, ktorá by sa zameriavala na tému budúceho financovania

miléniových rozvojových cieľov na jednej strane a na podporu trojstrannej spolupráce medzi darcovskou krajinou zo severu, krajinou s rozvíjajúcou sa ekonomikou a rozvojovou krajinou na druhej strane; pripomína, že koncepcia tzv. rozvojovej účinnosti je nielenže užitočná na meranie súdržnosti politík v záujme rozvoja, ale poskytuje tiež príležitosť na prehĺbenie dialógu s krajinami skupiny BRICS, keďže práve túto koncepciu uprednostňujú rýchlo sa rozvíjajúce darcovské subjekty v rozvojovej spolupráci;

21. víta osobitný význam, ktorý sa ľudským právam, demokracii a zásadám právneho štátu prikladá v programe zmien; naliehavo vyzýva EÚ, aby vyvinula ďalšie úsilie o účinnejšie uplatňovanie hľadiska ľudských práv a demokracie v rámci celej rozvojovej spolupráce a aby zabezpečila, že rozvojové programy EÚ prispejú k plneniu medzinárodných záväzkov partnerských krajín v oblasti ľudských práv;
22. podporuje Komisiu v jej želaní vyčleniť rozpočtovú pomoc partnerským krajinám, hneď ako sa v rámci politického dialógu zaviazu presmerovať svoje rozpočtové priority na ciele rozvoja v základných sociálnych sektoroch; zastáva názor, že rozpočtová podpora by sa mala užšie previazať s výsledkami dosahovanými v oblasti ľudských práv a so stavom verejnej správy v krajinách, ktoré sú príjemcami pomoci; opakuje svoju žiadosť o to, aby sa v tomto smere zaviedli podrobnejšie kritériá udeľovania rozpočtovej podpory;
23. uznáva súvislosť medzi rozvojom a bezpečnosťou, je však presvedčený, že rozpočet EÚ určený na rozvoj by mal ostať oddelený od financovania záležitostí súvisiacich s vojenskou bezpečnosťou, čo je otázka patriaca do vnútorných vecí;
24. žiada Komisiu, aby ozrejnila súvislosť medzi rozvojom a migráciou; trvá na tom, že rozvojové rozpočty v tejto oblasti by mali podporovať cieľ plánu integrovaného regionálneho rozvoja v hlavných oblastiach spojených s prisťahovalectvom, ako sú tvorba pracovných miest, inštalovanie infraštruktúr pre pitnú vodu, elektrinu, zdravotné strediská, školy atď.;
25. domnieva sa, že nová stratégia v oblasti ľudských práv, zameraná na hospodárske, sociálne a kultúrne práva aj na práva zakotvené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, by mala mať vplyv na spôsoby poskytovania rozpočtovej pomoci; vyslovuje sa za to, aby sa v tejto oblasti na základe dynamického prístupu zaviedli pozitívne a rozvážne podmienky s ohľadom na zachovanie prínosov, ktoré sa získali po rokoch partnerstva, pričom by sa mali uplatňovať v rámci partnerstva založeného na politickom dialógu o využívaní rozličných možností realizácie finančnej pomoci Európskej únie;
26. vyzýva Komisiu, Európsku radu a členské štáty, aby venovali osobitnú pozornosť právam menším, a trvá na tom, aby súčasťou rozvojových programov boli ustanovenia o ľudských právach a zákaze diskriminácie, o ktorých nemožno vyjednávať, a to okrem iného vo vzťahu k diskriminácii na základe rodovej príslušnosti, rasového či etnického pôvodu, náboženského vyznania či viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie a voči ľuďom žijúcim s HIV/AIDS;
27. vyjadruje súhlas s požiadavkou Rady, aby sa k rozvoju zaujal prístup založený na právach, podľa ktorého EÚ uznáva predovšetkým právo na všeobecný nediskriminačný prístup k základným službám, účasť na demokratických politických procesoch, transparentnosť a zodpovednosť, spravodlivosť a právny štát, a to s dôrazom na chudobné a zraniteľné

skupiny obyvateľstva;

28. vyjadruje však poľutovanie nad tým, že v oznámeniach Komisie sa ľudské práva objavujú najmä ako súčasť širšej podmienenosti dobrou správou vecí verejných, ktorá má, ako sa zdá, pre rozvoj len pomocnú hodnotu; pripomína, že prístup k rozvoju založený na ľudských právach sa nemôže obmedzovať na podmienenosť a že je potrebné integrované porozumenie ľudských práv, v ktorom sa rovnaká pozornosť venuje občianskym, kultúrnym, hospodárskym, politickým aj sociálnym právam a rozvoj sa chápe v prvom rade ako ľudský rozvoj;
29. pripomína v tejto súvislosti, že je dôležité, aby EÚ uznala právo na rozvoj týchto partnerských krajín a záväzky, ktoré z tohto práva vyplývajú pre štáty, ktoré sú darcami pomoci;
30. vyzýva Komisiu, aby v súlade s akčným programom prijatým na Medzinárodnej konferencii o populácii a rozvoji, ktorá sa konala v roku 1994 v Káhire, naďalej podporovala prístup k agende populácie a rozvoja založený na právach, a to najmä prostredníctvom spolupráce s organizáciami občianskej spoločnosti a agentúrami OSN ako UNFPA;
31. nabáda Radu, aby prijala kroky nadväzujúce na návrh Komisie na kvalitne koncipovanú, účinnú daň z finančných transakcií, ktorej cieľom je zabezpečiť príjmy na splnenie inkluzívnych celosvetových rozvojových priorít;
32. dôrazne Komisii a členským štátom pripomína, že oficiálna rozvojová pomoc musí zostať základnou kôstrou európskej politiky rozvojovej spolupráce zameranej na odstránenie chudoby; zdôrazňuje preto, že ak sa majú rozsiahlym spôsobom presadzovať inovačné zdroje rozvojového financovania, musia byť doplnkové, musia sa používať na základe prístupu v prospech chudobných a nemôžu za žiadnych okolností nahrádzať oficiálnu rozvojovú pomoc;
33. domnieva sa, že zavádzanie podmienok pre uplatňovanie niektorých typov vyplácania oficiálnej rozvojovej pomoci a rozpočtovej podpory by malo ísť ruka v ruku so stabilnými a dobre fungujúcimi inštitúciami a demokratickou kontrolou rozpočtu parlamentmi, dvormi audítorov, občianskou spoločnosťou a regionálnymi a miestnymi orgánmi v krajinách, ktoré sú príjemcami pomoci, a so zárukami zo strany EÚ v oblasti kontinuity a predvídateľnosti pomoci poskytovanej Úniou; vyjadruje potešenie nad skutočnosťou, že Rada prevzala tieto odporúčania do svojich záverov; zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať v systéme tzv. zmlúv spojených s miléniovými rozvojovými cieľmi a rozširovať ho;
34. domnieva sa, že zverejnenie oficiálnej rozvojovej pomoci odráža len nedostatočným spôsobom prostriedky, ktoré sú v tejto oblasti skutočne k dispozícii;
35. zdôrazňuje, že je potrebné posilniť politický dialóg, a to najmä medzi tromi inštitúciami EÚ, s cieľom upevniť súčasnú úroveň konsenzu a angažovanosti, pokiaľ ide o Európsky konsenzus o rozvoji prijatý v roku 2005, ktorý by mal byť aj naďalej doktrínalným rámcom pre súdržnosť politik v záujme rozvoja; domnieva sa preto, že nový program môže byť len nástrojom, ktorý je kompatibilný s týmto konsenzom a ktorý povedie

k účinnejšej rozvojovej politike slúžiacej primárnemu cieľu rozvojovej spolupráce EÚ, t. j. odstráneniu chudoby – najmä prostredníctvom úsilia o splnenie miléniových rozvojových cieľov a úlohy, ktorú zohráva zdravotná starostlivosť a vzdelávanie – v kontexte trvalo udržateľného rozvoja;

36. želá si, aby sa zachoval konsenzuálny charakter všetkých inštitucionálnych aktérov EÚ v rozvojovej spolupráci, ako bol vymedzený 20. decembra 2005, a vyzýva v tomto duchu vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby pripojila svoj podpis k Európskemu konsenzu o rozvoji, keďže Európska služba pre vonkajšiu činnosť, ktorej predsedá, má významné právomoci v oblasti plánovania;
37. nazdáva sa, že Únia by mala v plnej miere prevziať zodpovednosť, ktorá jej prináleží ako najväčšiemu darcovi rozpočtovej pomoci na svete, a lepšie zhodnotiť a využívať svoj politický potenciál a ďalej tak rozvíjať svoju vedúcu pozíciu na medzinárodnej úrovni, pokiaľ ide o otázku rozvoja, a to najmä šírením zásad dobrej správy vecí verejných a poskytovaním odbornej prípravy miestnych aktérov, prostredníctvom rozhodného využívania právomocí, ktoré jej vyplývajú z článku 210 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a to ujať sa každej vhodnej príležitosti na podporu koordinácie politík rozvojovej spolupráce Únie a členských štátov a zosúladiť ich programy pomoci;
38. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia sa obracia so schvaľovaním svojho programu zmien výlučne na Radu, a to napriek tomu, že demokratická kontrola, ako je stanovená v Lisabonskej zmluve, by sa mala v oblasti uskutočňovania rozvojovej politiky uplatňovať celistvým spôsobom; zdôrazňuje, že na to, aby boli funkčné, musia o akýchkoľvek zmenách geografických, tematických a odvetvových priorít spolupráce Únie spolurozhodovať Parlament a Rada v rámci nástrojov financovania rozvojovej spolupráce, ktoré patria do riadneho legislatívneho postupu;
39. víta dôraz na užšiu koordináciu medzi členskými štátmi prostredníctvom rozvoja spoločného plánovania, jednotných zmlúv EÚ o rozpočtovej podpore a spoločných rámcov EÚ pre meranie a oznamovanie výsledkov a pre podmienenosť ľudskými právami;
40. domnieva sa, že zachovanie vysokej úrovne financovania v prípade rozvojového vzdelávania je zásadne dôležité, pretože podporuje potrebnú informovanosť verejnosti o rozvojovej problematike;
41. víta zámer Komisie dospieť k tomu, aby sa EÚ snažila „pomáhať štátom v nestabilnej situácii“; konštatuje však, že dvojstranný vzťah na to nemusí stačiť vzhľadom na nový rozpočtový rámec a skutočnosť, že krajiny v takejto situácii často nemajú funkčnú vládu či právny systém; vyzýva preto EÚ, aby s tretími krajinami v danom regióne spolupracovala s cieľom podporiť rozvoj a fungovanie inštitúcií, zásady právneho štátu a justičné systémy v partnerskej krajine;
42. vyzýva Komisiu, aby vytvorila nástroje potrebné na zaručenie strategického prepojenia humanitarnej pomoci a rozvoja v situáciách nestability a krízy a v pokrízových situáciách, a to s cieľom posilniť odolnosť obyvateľov príslušných krajín;
43. pripomína, že pokiaľ ide o návrh nového 11. ERF, musí byť akékoľvek nové politické

smerovanie po prijatí programu zmien zlučiteľné so znením a duchom dohody z Cotonou;

44. považuje za nevyhnutné poukázať na komparatívne výhody politiky rozvojovej spolupráce EÚ a vyzýva preto Komisiu, aby s pomocou OECD vymedzila metodiku, ktorá jej umožní posúdiť vplyv jej vlastnej politiky a porovnať ho s vplyvom politiky iných aktérov, najmä rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomík;
45. pripomína potrebu jednotného postupu 28 aktérov, ktorých už v súčasnosti spája konsenzus, a žiada presadzovanie spoločného chápania situácie a spoločného vnímania strategických výziev; domnieva sa, že na tento účel by mohlo byť nevyhnutné vytvorenie strategickej skupiny odborníkov (think-tanku) na úrovni EÚ;
46. žiada vytvorenie nezávislej skupiny odborníkov, administratívne prepojenej s Komisiou, ktorej cieľom by bolo rozvíjať analytickú a poradenskú kapacitu pre všetkých európskych aktérov v oblasti spolupráce, s cieľom zaručiť pridanú hodnotu dobre koordinovanej a jednotnej politiky;
47. podporuje zámer Komisie sústrediť činnosti riadené EÚ v každej partnerskej krajine do obmedzeného počtu prioritných odvetví, pripomína však, že v záujme dosiahnutia čo najlepších výsledkov by sa mali tieto priority určiť v rámci partnerstva a v plnej miere by sa mala rešpektovať zodpovednosť a priority partnera;
48. podporuje skutočnosť, že Rada pripomína „povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy – zohľadniť ciele rozvojovej spolupráce pri uskutočňovaní politik, ktoré môžu ovplyvniť rozvojové krajiny a plniť tieto ciele vo všeobecnom rámci vonkajšej činnosti Únie“;
49. zdôrazňuje, že je zásadne dôležité presadzovať a obhajovať dobrú správu vecí verejných; vyzýva v tejto súvislosti Komisiu, aby podporovala programy odbornej prípravy právnikov a programy modernizácie právnych predpisov, najmä právnych predpisov o využívaní pôdy;
50. zastáva názor, že trvalo udržateľný rozvoj si vyžaduje účinný vnútroštátny výber daní, automatické zverejňovanie zisku nadnárodných korporácií a nimi odvedených daní v každej z rozvojových krajín, v ktorej pôsobia, ako aj boj proti zneužívaniu daňových rajov, daňovým podvodom a nezákonnému úniku kapitálu; v tejto súvislosti víta návrh právneho predpisu EÚ v oblasti podávania správ o jednotlivých krajinách a projektoch, ktorý by sa mal stať súčasťou politiky EÚ v oblasti programu zmien;
51. domnieva sa, že pomoc EÚ obchodu a nástroje na uľahčenie obchodu, ktoré sa v súčasnosti zameriavajú len na vývozné odvetvia, sa musia zmeniť, aby sa uľahčil obchod na miestnych a regionálnych trhoch;
52. pripomína, že aktívna a inkluzívna občianska spoločnosť predstavuje najlepšiu záruku dobrej demokratickej správy, ochrany zraniteľných skupín, najmä zdravotne postihnutých ľudí a menšín, zodpovednosti súkromného sektora, ako aj lepšej schopnosti rozdelenia prínosov hospodárskeho rastu tak v krajinách na severe, ako aj na juhu;
53. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia nekladie dostatočný dôraz na rodový rozmer chudoby; domnieva sa, že EÚ musí investovať do osobitných potrieb žien a navrhnúť

balíky sociálnej ochrany riešiacie výzvy, ktorým ženy čelia; zdôrazňuje, že rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien majú zásadný význam z hľadiska dosiahnutia medzinárodných rozvojových cieľov; zdôrazňuje skutočnosť, že hospodárske a politické posilnenie postavenia žien je nielen hnacou silou rodovej rovnosti, ale je zároveň zásadne dôležité z hľadiska dosiahnutia celkového hospodárskeho rastu v rozvojových krajinách a zníženia chudoby; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a začlenenie posilňovania postavenia žien v rámci všetkých rozvojových politík a programov EÚ prostredníctvom svojho akčného plánu pre rodovú rovnosť z roku 2010;

54. vyjadruje želanie, aby sa v programe zmien spresnila úloha občianskej spoločnosti a regionálnych a miestnych orgánov nielen ako dôležitých a nezávislých aktérov pri vykonávaní rozvojových programov či projektov, ale aj ako základných aktérov v procese vytvárania rozvojových politík založených na dôkazoch; zdôrazňuje význam zlepšovania spolupráce s nimi a žiada pravidelný dialóg a konzultácie s nimi pri tvorbe politiky; v tomto smere zdôrazňuje význam zavedenia dialógu medzi EÚ a organizáciami občianskej spoločnosti a regionálnymi a miestnymi orgánmi;
55. žiada zvýšenie informovanosti v nových členských štátoch o význame rozvojovej pomoci;
56. vyjadruje nádej, že rozvojová spolupráca sa počas kľúčového roku 2015, počas ktorého bude žiaduce uskutočniť dôkladnú úvahu – najmä z hľadiska otázky nadviazania na miléniové rozvojové ciele, zaradí medzi poprednejšie témy; vyjadruje želanie, aby Komisia vyhlásila rok 2015 za Európsky rok v záujme rozvoja;
57. poukazuje na to, že lepšie pochopenie vplyvu nerozvojových politík na rozvoj pomáha zaviesť a monitorovať účinný rozvojový rámec; preto považuje za zásadne dôležité, aby program zmien presadzoval súdržnosť politík v záujme rozvoja založenú na dôkazoch;
58. žiada, aby akákoľvek podpora súkromnému sektoru v podobe oficiálnej rozvojovej pomoci bola súčasťou vnútroštátnych plánov a/alebo stratégií partnerských krajín a aby sa sumy pridelené v rámci tejto podpory vyhradili na rozvoj ľudských zdrojov, dôstojnej práce, udržateľného riadenia prírodných zdrojov a rozvoj inkluzívnych a kvalitných verejných služieb v prospech obyvateľov; zastáva názor, že je potrebné zaviesť záruky na zabezpečenie toho, aby súkromné spoločnosti rešpektovali ľudské práva, ponúkali dôstojné pracovné miesta a platili dane v krajinách, v ktorých pôsobia;
59. víta návrhy programu zmien, ktoré sa týkajú účinnosti pomoci, a to vzhľadom na význam účinnosti pomoci z hľadiska zlepšovania kvality života, znižovania chudoby v krajinách, ktoré sú príjemcami pomoci, a dosahovania miléniových rozvojových cieľov, a naliehavo žiada rezolútnejšie kroky EÚ v tejto oblasti; zdôrazňuje význam urýchleného zavedenia partnerstva v záujme účinnej rozvojovej spolupráce z Pusanu do praxe; zastáva názor, že úspešný posun z koncepcie účinnej pomoci ku koncepcii spolupráce v záujme účinného rozvoja si vyžaduje pevné odhodlanie EÚ a jej medzinárodných partnerov; dúfa, že sa urýchlene dosiahne medzinárodný konsenzus o funkčnom režime globálneho partnerstva;
60. domnieva sa, že niektoré nové výzvy, najmä zmena klímy a univerzálny prístup k energii, nie sú v oblastiach intervencie uvedených v návrhu Komisie dostatočne zohľadňované;

61. opakuje svoju požiadavku, aby sa do programu zmien zahrnuli záväzky a povinnosti zahraničných investorov pôsobiacich v rozvojových krajinách, pokiaľ ide o rešpektovanie ľudských práv, environmentálnych noriem a základných pracovných noriem MOP; domnieva sa, že spoločnosti z EÚ by mali byť vo svojich domovských krajinách právne zodpovedné za porušenie týchto záväzkov a povinností ich pobočkami v zahraničí a za subjekty, nad ktorými majú kontrolu;
62. vyzýva EÚ, aby uznala právo rozvojových krajín regulovať investície, uprednostňovať investorov, ktorí podporujú rozvojovú stratégiu partnerskej krajiny, a poskytovať preferenčné zaobchádzanie domácim a regionálnym investorom v záujme presadzovania regionálnej integrácie;
63. vyjadruje poľutovanie nad tým, že program zmien nerieši problematiku prenájmu pôdy v rozvojových krajinách, ktorá ohrozuje miestnu potravinovú bezpečnosť; vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že v súčasnosti získavajú ornú pôdu zahraniční investori s podporou vlád, a to aj z EÚ, pričom hrozí, že to oslabí politiku EÚ v oblasti boja proti chudobe;
64. zdôrazňuje, že je nutné zohľadňovať prierezový rozmer kultúry a že je dôležité zahŕňať ju do všetkých vonkajších politík EÚ všeobecne a do rozvojovej politiky obzvlášť;
65. domnieva sa, že Komisia si musí ponechať monopol plánovania v oblasti rozvojovej politiky a politiky spolupráce;
66. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, ESVČ a vládam a parlamentom členských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Rozvojová politika vzhľadom na dynamiku zmien

Od prijatia miléniových rozvojových cieľov v roku 2000 sa významné zmeny, ktoré bolo možné pozorovať už v tom čase, ešte viac prehĺbili.

Na hospodárskej úrovni smeruje obrovský rozmach Číny, Indie a Brazílie k tomu, že sa hospodárske ťažisko presúva z krajín s vyspelým hospodárstvom do rýchlo sa rozvíjajúcich krajín, ktoré však nie sú ani napriek svojmu výraznému hospodárskemu rastu schopné účinne riešiť problém chudoby. Globalizácia podporovaná liberálnejším svetovým obchodom sa stala neuveriteľným zdrojom vytvárania bohatstva, ktoré v konečnom dôsledku stojí za vznikom veľmi zvláštneho javu: na jednej strane znižuje nerovnosti medzi štátmi, ale na druhej strane ich zvyšuje vo vnútri jednotlivých štátov, čo sa dotýka všetkých krajín – či už industrializovaných, alebo nie.

Ak z demografického hľadiska predĺžime krivky rastu, naša planéta, ktorej počet obyvateľov vzrástol zo 6 na 7 miliárd za menej ako 10 rokov, dosiahne v roku 2030 počet 9 miliárd, a to aj napriek trendu demografického spomalenia v štátoch s viac ako miliardou obyvateľov. Takýto nárast obyvateľstva neutralizuje značnú časť hospodárskeho rastu v týchto krajinách.

Hranice sa stali priepustnejšie pre výrobky, stávajú sa však neprekročiteľnými pre osoby pochádzajúce z rozvojových krajín, ktoré sa snažia dostať do industrializovaných krajín.

Pokiaľ ide o africký kontinent ako celok, možno konštatovať skutočné želanie zmeniť tento stav. Svedčia o tom najmä veľké inštitucionálne kroky iniciované Africkou úniou na kontinentálnej, ako aj na regionálnej úrovni. Spolupráca v rámci Afriky, ktorá je do veľkej miery inšpirovaná modelom budovania Európy, má za cieľ hľadať odpovede na bezpečnostné, hospodárske a politické problematiky na regionálnej úrovni. Pokiaľ ide o krajiny subsaharskej Afriky, čoraz viac štátov organizuje slobodné voľby a akceptuje zásadu politickej obmeny. Hoci kolísavosť cien základných potravín je faktorom nestability pre celé spoločnosti, je nutné poukázať na skutočné pokroky v oblasti prístupu ku zdravotnej starostlivosti. Napriek tomu je realizácia miléniových rozvojových cieľov pre rok 2015 stále v nedohľadne.

Oznámenie Komisie

Vo svojom prejave o programe zmien komisár Piebalgs uvádza dôležité zmeny na úrovni európskeho postupu v oblasti rozvojovej spolupráce bez toho, aby upustil od postupov, prístupov a zásad, ktoré sa osvedčili v minulosti. Treba najmä vyzdvihnúť, že Komisia sa naďalej pridržiava *acquis*, ktoré predstavuje Európsky konsenzus o rozvoji.

S programom zmien Komisia kladie osobitný dôraz na kvalitu pomoci. Komisia sa okrem iného domnieva, že na úrovni výberu partnerských krajín sa presadzuje väčšia selektívnosť. Vďaka tomu by mohli byť niektoré rozvíjajúce sa krajiny vyčiarknuté zo zoznamu príjemcov európskej oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA), keďže ich problémom už nie je tvorba bohatstva, ale skôr problém jeho rozdelenia.

S programom zmien sa EÚ, ktorá je už teraz hlavným darcom, snaží byť tým najlepším darcom. V tejto súvislosti komisár Piebalgs uvádza tri oblasti, v ktorých musí EÚ vynikať: správa verejných vecí, inkluzívny a trvalo udržateľný hospodársky rast a rozvoj systémov sociálnej ochrany v rozvojových krajinách. Komisia nakoniec plánuje navrhnúť ostatným darcom intenzívnejšie úsilie v oblasti spoločného plánovania.

Návrhy

Európsky parlament sa prijatím správy Filipa Kaczmareka o zvyšovaní vplyvu rozvojovej politiky EÚ veľmi podrobným spôsobom vyjadril k viacerým aspektom budúcej spolupráce EÚ s rozvojovými krajinami.

Cieľom tejto správy je skôr presmerovanie diskusie na niektoré prioritné hľadiská, ktoré sú nevyhnutné z hľadiska úspešnosti rozvojovej politiky EÚ.

(1) Spoločlivé údaje: nevyhnutnosť úprimnosti

Finančné prostriedky pridelené na boj proti chudobe sú v rámci ODA oprávnené. Výdavky uskutočnené na iné ciele by však oprávnené byť nemali.

To znamená, že pôžička pridelená rozvojovej krajine, ktorá nebola splatená a ktorú darcovská krajina zrušila, by sa mala považovať za ODA len v tom prípade, ak bolo hodnotením *ex post* možné dokázať, že sa danou pôžičkou prispelo k zníženiu chudoby. Súčasná prax je však taká, že sa umelo zvyšujú štatistiky týkajúce sa ODA, v dôsledku čoho sa nesprávne posudzuje darcovská krajina, pokiaľ ide o jej skutočnú schopnosť financovania rozvoja.

(2) Inkluzívny rast, áno, ale...

Rovnaká nevyhnutnosť úprimnosti vedie k tomu, že je potrebné zaoberať sa aj finančnými stimulmi na podporu inkluzívneho rastu. Program zmien správne presadzuje úlohu hospodárskeho rozvoja v rozvojových krajinách ako potenciálnu hybnú silu sociálneho pokroku. Existujú však obavy, že prípadné prostriedky vyhradené na inkluzívny rast by mohli slúžiť na iné účely, ako je boj proti chudobe. V dôsledku tohto rizika sa môže zdať odôvodnené zaviesť určité záruky. V prvom rade by mal každý projekt, v rámci ktorého sa poskytujú značné prostriedky na inkluzívny rast, podliehať preskúmaniu, ktoré by informovalo o jeho skutočnom vplyve, pokiaľ ide o znižovanie chudoby. Keďže ide o rozvojové krajiny, tieto prostriedky predstavujú pre väčšinu tých najchudobnejších osôb ich prostriedky na živobytie. Inkluzívny rast teda v žiadnom prípade nemôže obchádzať tieňovú ekonomiku.

(3) EÚ: jej komparatívne výhody

Osobitná pozornosť sa takisto musí venovať novým aktérom – najmä Číne a Indii – pokiaľ ide o ich vplyv na situáciu chudobných v krajinách juhu. Keďže rozvojová politika EÚ a členských štátov už podlieha viacnásobným kontrolám a hodnoteniam, budeme môcť konečne lepšie zhodnotiť komparatívne výhody rozličných partnerstiev v prípade, že činnosť rýchlo sa rozvíjajúcich krajín bude takisto podliehať kritickému preskúmaniu.

(4) Úvaha o pôrodnosti

Ďalším problémom je veľmi vysoká miera pôrodnosti v rozvojových krajinách. V Nigeri s ročným nárastom obyvateľstva o 3,3 % je potrebná veľmi vysoká miera hospodárskeho rastu, keďže hrubý domáci produkt na obyvateľa sa zvýši len vtedy, ak je hospodársky rast vyšší ako táto percentuálna hodnota. Ďalšou chýlostivou záležitosťou je kontrola pôrodov. Metódy plánovania rodičovstva, ktoré sa prípadne zavedú, by preto mali vychádzať z niektorých opatrení dodržiavajúcich zásadu ľudskej dôstojnosti a individuálnych práv každého občana a občianky. Túto problematiku pôrodnosti je potrebné riešiť veľmi opatrne, pričom riešenia treba hľadať najmä v dialógu s aktérmi, ktorých skúsenosti, know-how a šikovnosť sa ukázali byť prospešné, ako to je najmä v prípade Populačného fondu OSN (UNFPA).

(5) Nezavislá strategická reflexia

Vzhľadom na všetky tieto dôvody Európska únia ako hlavný darca preberá osobitnú zodpovednosť v medzinárodnom spoločenstve darcov. Práve EÚ by mala rozširovať svoj vplyv a metódu spolupráce s rozvojovými krajinami celého medzinárodného spoločenstva. EÚ prejavila svoje želanie byť nielen hlavným, ale aj najlepším zo všetkých aktérov rozvoja, pričom by si mala zabezpečiť aj prostriedky na dosiahnutie svojich ambícií. Na tento účel by EÚ mala mať prístup k tomu najlepšiemu poradenstvu, pokiaľ ide o prístup k situácii v teréne, ako aj ku schopnosti strategickej reflexie. V krátkosti sa spravodajca domnieva, že nemôžeme brať na ľahkú váhu vytvorenie nezávislej analytickej štruktúry, ktorá by pracovala pre všetkých aktérov rozvojovej spolupráce, ale bola by – len administratívne – prepojená s Komisiou. Cieľom tejto analytickej štruktúry by bolo vytvárať pridanú hodnotu vo vzťahu ku všetkým zodpovedajúcim subjektom, ktoré už v členských štátoch EÚ existujú. Úlohou analytickej štruktúry tohto typu by teda bolo neprestajne poskytovať analýzy a poradenstvo aktérom rozvoja s cieľom vytvoriť pridanú hodnotu, ktorú môže priniesť dobre koordinovaná politika na úrovni EÚ.

(6) Zdokonalenie inštitucionálneho systému

Každé prispôsobenie si vyžaduje čas a nájdenie nového politického bodu rovnováhy, ktorý sa však zatiaľ ani zďaleka nepodarilo dosiahnuť. Požiadavky na súdržnosť, efektívnosť a udržateľnosť spolupráce si vyžadujú veľké nasadenie, veľkorysosť a primerané pracovné metódy všetkých aktérov – Komisie aj členských štátov. Poslaním Rady zastupujúcej členské štáty ako jednej z dvoch legislatívnych vetiev EÚ je okrem iného umožniť hľadanie komplementárnosti medzi vnútroštátnymi politikami a Komisiou. Zatiaľ čo plnenie viac ako 80 % ODA Európskej únie patrí do priamej zodpovednosti samotných členských štátov, riadna koordinácia príspevkov všetkého úsilia vrátane úsilia Komisie je naďalej náhodná vzhľadom na nedostatočné zapojenie členských štátov do európskej rozvojovej politiky.

V roku 2005 Komisia, Parlament a Rada vymedzili základy rozvojovej politiky EÚ v rámci Európskeho konsenzu o rozvoji. Je potrebné obozretne sledovať všetky kroky, ktoré sa snažia odchyliť európsku rozvojovú spoluprácu od tohto acquis. Možnosti analýz a návrhov EÚ na účel tejto politiky stále čelia snahám odchyliť rozvojovú činnosť EÚ od jej hlavného cieľa, ktorým je boj proti chudobe. Pilier rozvojovej politiky EÚ (Komisia, Rada a EP) musí byť schopný zmať tieto snahy, a to najmä od vytvorenia Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVC).

Skutočnosť, že sa útvary Komisie zodpovedné za rozvoj rozložia v rámci Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (integrácia pre jedných, kontrola pre druhých), čo podľa slov pani

Ashtonovej stále prebieha, nie je bezvýznamná. Spravodajca sa domnieva, že je potrebné zachovať obozretnosť, keďže sú známe ambiciózne túžby ostatných oddelení vonkajšej politiky EÚ. V slobodnom, úprimnom a otvorenom dialógu by mal mať Európsky parlament okrem iného možnosť v skorej fáze odhaliť všetky riziká odchýlenia sa od tejto problematiky. V rámci výročného stretnutia Výboru EP pre rozvoj s vysokou predstaviteľkou pre vonkajšiu politiku EÚ sa to ešte zďaleka nepodarilo dosiahnuť. Hoci nemožno spochybniť význam úlohy zástupcov služby pre vonkajšiu činnosť na všetkých schôdzach Výboru pre rozvoj, skutočný politický rozmer dialógu medzi touto službou a EP dodáva len účasť vysokej predstaviteľky v tomto výbore, ktorá, ak je to nutné pripomenúť, svoje právo na účasť nevyužíva v prílišnej miere.

Pokiaľ ide o zasadnutia Rady, od zasadnutí Výboru stálych predstaviteľov vlád členských štátov (COREPER) ich odlišuje len prítomnosť 3 alebo 4 ministrov zodpovedných za rozvoj, ktorí si dajú tú námahu premiestniť sa na tieto zasadnutia v Bruseli, ktoré v zásade netrávajú dlhšie ako tri hodiny. Priemerne viac ako 20 ministerských absencií na zasadnutí Rady svedčí o ich nulovej politickej angažovanosti.

Nemá zmysel zastierať tieto štrukturálne slabé stránky rozhodovacieho procesu v oblasti rozvojovej politiky EÚ, ale naopak je potrebné ich naprávať, aby Európa mala možnosť konať v súlade s jej ambíciou zabezpečiť, aby sa najväčší svetový darca pomoci stal aj tým najlepším.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	10.7.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 19 - : 3 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Eva Joly, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Eleni Theoharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Eric Andrieu, Judith Sargentini
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Jean-Paul Besset, Ioan Enciu